

I Gentofte har børn og unge indflydelse på udviklingen af politik, når de sidder med i opgaveudvalg

I Gentofte Kommune har politikerne besluttet at udvikle politikker og strategier sammen med borgerne. Det gælder også børn og unge, som deltager i såkaldte opgaveudvalg, hvor de bl.a. har været med til at udvikle fremtidens udskoling i kommunen. På den måde giver børn og unge unikke inputs til kommunalbestyrelsens arbejde, samtidig med at de lærer om demokrati.

OMRÅDE

TVÆRGÅENDE
(DET KONKRETE EKSEMPEL
ER FRA SKOLEOMRÅDET)

INDDRAGELSESMÅDE

BØRN SOM
POLITIKUDVIKLERE

KOMMUNE

GENTOFTE

Det er ressourcetungt at inddrage. Men jeg er sikker på, at man til hver en tid får et bedre produkt i den anden ende. Det har bedre mulighed for at leve i verden, fordi der er så mange, der har ejerskab til det.

FACILITATOR AF OPGAUEUDVALGET

HVORFOR INDDRAGE BØRN OG UNGE?

Gentofte Kommune lægger stor vægt på, at borgerne selv er med til at skabe og bidrage til kommunens arbejde og udvikling. Derfor har kommunen som en del af sin organisering valgt at have opgaveudvalg, hvor der sidder både politikere og borgere med. Opgaveudvalgene beskæftiger sig med en given problemstilling i en afgrænset periode på et halvt til halvandet år. Lokalpolitikerne har færre møder i de stående, lovpligtige udvalg for at frigive tid og ressourcer til borgerinddragelsen i opgaveudvalgene.

Fordi børne- og ungeinddragelse også er en del af organiseringen i Gentofte Kommune, skal børn og unge altid inviteres til at deltage i arbejdet i opgaveudvalget, hvis problemstillingen vedrører netop dem. Udover at børnene og de unge her giver unikke inputs til arbejdet, giver opgaveudvalgene også børn og unge en forståelse for demokrati. Det fortæller facilitatoren af et opgaveudvalg: *Vi vil også gerne vise de unge, hvordan man kan få indflydelse i lokalpolitik, at det ikke er så langt væk.*

HVORDAN SKER SELVE INDDRAGELSEN?

Et af opgaveudvalgene i Gentofte Kommune har beskæftiget sig med, hvordan en spændende og lærerig skole ser ud for udskolingselever, bl.a. hvordan man sikrer elevernes motivation for skolen, og hvordan grundskolen bedre kan trække tråde til virkeligheden.

I dette opgaveudvalg var tre ud af de 10 borgere udskolingselever. Eleverne fik her mulighed for at bidrage med praksisviden og erfaringer fra deres skoleliv.

Opgaveudvalget havde tre hovedopgaver: 1) at formulere indhold og succeskriterier for udskoling, 2) at drøfte en struktur for udskoling, og 3) at gennemtænke

hele processen, fx hvordan pkt. 1 og 2 skulle lykkes og implementeres.

Opgaveudvalgets arbejde bredte sig over 10 ordinære møder over halvandet år. Derudover var der løbende arbejdsgruppemøder, temamøder og konferencedage, hvor også andre end opgaveudvalgets medlemmer blev inviteret til at give inputs. Mellem hvert møde samlede udvalgets facilitator de inputs, der var kommet, og gjorde dem forståelige, så opgaveudvalgets medlemmer på det efterfølgende møde kunne godkende fortolkningen af deres inputs.

En af lokalpolitikerne, der sad i opgaveudvalget, fortæller, at møderne var tænkt som et rum, hvor tingene skulle kastes op i luften, og hvor deltagerne skulle lytte til og inspirere hinanden. Hertil fortæller en af de deltagende elever, at hun i starten havde svært ved at følge med i samtalerne, særligt på grund af det formelle og kommunale sprog og de sproglige barrierer, det medførte. Eleven spurgte efter første møde i opgaveudvalget, om facilitatoren ville forklare, hvad der var blevet talt om. På den måde lærte facilitatoren nødvendigheden af at briefe eleverne inden hvert møde, så eleverne på forhånd var klædt på til at bidrage med deres perspektiver.

En af de deltagende elever fortæller yderligere, at det kunne være intimiderende at dele sine perspektiver eller stille spørgsmål i opgaveudvalget: *Når man sidder der som 13-årig med så mange voksne, kommunalpolitikere og fagpersoner, så føler man sig intimideret, og man kan blive genert. Dét tror jeg, at det er rigtig vigtigt at få det gjort tydeligt, at man spiller en lige så vigtig rolle som ung, også selvom man ikke snakker det samme formelle sprog.*

Personligt for mig var det fedt at se, hvordan det foregår inde i kommunen. Det var interessant at få adgang til at se, at hvis der er noget, man gerne vil ændre, eller hvis man har en idé, så er det ikke svært at få indflydelse.

ELEVMEDELEM AF OPGAUEUDVALGET FOR EN NY UDSKOLING

På denne baggrund udarbejdede facilitatoren et såkaldt pressekort for at sikre, at skoleelevernes inputs blev hørt og tydeligt repræsenteret i opgaveudvalget. Kortet gav eleverne ret til, på hvilket som helst tidspunkt, at stille spørgsmål – uanset om spørgsmålene var til facilitatoren eller et af de andre medlemmer af opgaveudvalget, fx en skoleleder, en politiker eller en erhvervsdrivende.

Mellem opgaveudvalgets møder blev der desuden inddraget og interviewet andre udskolingselever, for at udvalget kunne sikre sig endnu flere perspektiver fra endnu flere børn. Det skete for at skabe et mere nuanceret billede, end de tre elever, der sad i opgaveudvalget, kunne repræsentere. Fx blev 15 elever inviteret med til et af udvalgets ordinære møder.

HVAD SKER DER MED BØRNE- PERSPEKTIVER?

Opgaveudvalgets arbejde mundede ud i et udførligt dokument med konkrete forslag til en ny udskoling i kommunen, som blev præsenteret for kommunalbestyrelsen. Bestyrelsen skulle efterfølgende stemme om forslaget.

De tre skoleelever fra opgaveudvalget blev bedt om at præsentere udvalgets arbejde og forslag for kommunalbestyrelsen. På den måde blev eleverne ansigterne på, hvem udvalgets arbejde i sidste ende påvirker. Facilitatoren fortæller, at det gjorde stort indtryk på politikerne, at det netop var de unge, der præsenterede opgaveudvalgets arbejde: *En af politikerne sagde til mig bagefter, 'Jeg tror aldrig, at vi har lyttet så interesseret før.' Normalt kan politikerne jo tjekke mails osv. undervejs.* Forslaget fra opgaveudvalget blev enstemmigt vedtaget.

Herudover gav arbejdet i opgaveudvalget de tre elever en væsentlig indsigt i, hvordan arbejdet foregår i kommunen,

og hvordan de demokratiske processer er struktureret. En af de unge gav udtryk for, at hun var positivt overrasket over, hvor let det er som borger at få adgang til kommunen, dele synspunkter og idéer og derigennem få indflydelse. Både facilitatoren og kommunalpolitikeren vurderer, at opgaveudvalgenes form ikke taler til alle børn og unge, fx at skulle gå til møder i sin fritid og om aftenen. Netop derfor er det vigtigt at lave kortere inddragelsesprocesser løbende for at sikre, at flere børns perspektiver bliver repræsenteret. Det gode ved opgaveudvalgene er dog, at de er midlertidige og kan handle om alt i kommunen. Derfor kan de forskellige udvalg motivere forskellige unge, der brænder for forskellige sager.

Én gang om året bliver alle nuværende og tidligere medlemmer af opgaveudvalg inviteret ind på rådhuset for at få feedback på, hvordan deres arbejde er landet, og hvor langt kommunen er nået med implementeringen.

REKRUTTERING TIL OPGAUEUDVALGET

I kommissoriet for hvert opgaveudvalg bliver det udførligt beskrevet, hvilke type borgere der skal sidde med, fx de tre udskolingselever.

Kommunen reklamerer på sin hjemmeside med, at den søger medlemmer til det pågældende opgaveudvalg.

For at rekruttere børn og unge til opgaveudvalgene laver kommunens ungeteam også opsøgende arbejde på skolerne og via sociale medier.

GODE RÅD FRA GENTOFTE KOMMUNE

OM OPGAVEUDVALG

- Et opgaveudvalg beskæftiger sig med et givent tema eller en given problemstilling i kommunen i en afgrænset periode.
 - Hvert opgaveudvalg består af fem lokalpolitikere og 10 borgere.
 - To fra kommunalbestyrelsen skriver kommissoriet for det enkelte opgaveudvalg.
 - I kommissoriet for opgaveudvalget er det udførligt beskrevet, hvem der skal sidde med, og hvad udvalget konkret skal beskæftige sig med.
 - Kommissorierne for de enkelte opgaveudvalg vedtages af kommunalbestyrelsen.
 - Forvaltningen rekrutterer til og faciliterer opgaveudvalgene.
- Inddrag de unge så tidligt i udviklingsprocessen som muligt, og giv dem mulighed for at få reel indflydelse på ny politik, fx gennem opgaveudvalg.
 - Brug ressourcer på at lave kommissoriet for opgaveudvalget, så strukturen og organiseringen er klar fra starten. Fx hvem der skal sidde med om bordet, og hvad de skal forholde sig til.
 - Sørg for, at de unge forstår processen for og opgaven i opgaveudvalget. Det er vigtigt at simplificere forvaltningsproget og introducere formålet og formen i et sprog, de unge forstår.